

KURDY FEHÉR JÁNOS

Privát leülés

„Wer, wenn ich schrie, hörte mich denn aus der Engel
Ordnungen? und gesetzt selbst, es nähme
einer mich plötzlich ans Herz: ich verginge von seinem
stärkaren Dasein.“

Rainer Maria Rilke

Mitől függ, kérded, mitől, hogy ez a lépés pontosan mit jelent?
Hová vezet ez az ugrás, milyen mélységet nyit meg, s mi lesz benne
a támaszték?

Egy karmozdulat,
egy szem mozgása, ahogy végigmér, ahogy elbizonytalanít
és kiemel a megszokott időből és egy másik felé hajít.
Testre a test néz így.
Ilyen erővel a mély merül fel.
Mitől függ ez,
hogyan jön létre, kérded tőlem.

Mondom, megteszem az út felét, a háromnegyedét
és fogalmam sincs, hogy miként kerülök ennek az ugrásnak
és hajításnak a közepébe.
Mondom, újra a fal tövében, a világító hosszú fal alatt [2]
a gyomban, a táskára, a karomra,
a hajításra támaszkodva visszafelé számolok.
Mondom, felkél és lehanyatlik bennem az emlékezet.
Büntetésből hancúrozok itt, vagy szabad akaratomból, kérdezem magamtól.
Nincs válasz, nincs felkarolás, nincs belebeszélés.
De fel a gyomból, fel a röpke mesékből!
Fel a Semmire!

Még a tánc,
még erről lenne értelme mondani valamit,
feleleveníteni az otthonosságát, a panorámáját,
ahogy körbemozognak és szétmutatnak a testrészek a női és a férfi tájakon.
Parkett és suhanás.
Egy völgy, egy hegy.
Egy patak, egy füzes.
Séta a nehéz nyári eső mosta bürök szagban,
a sötétzöld, vastag levelek között.
A patak kilépett medréből,
ahogy a tánc ritmusára megváltozott a víz eddigi természete
és rombolni kezdett,
szétlökni mindent, ami zúdulása elé áll. S itt
ugrottam,

át a medren, át a megerősített partszakaszokon,
a kővel kirakott, gondos építményen, a szeméttől duzzadó beteg
földnyelven, a beton és téglá darabokon, át egy gerendán, egy kutya
csontjain. Át az épp eltűnő, száradó, széteső,
valamikori otthon ajtaján, szülői kilincseken
és az álom szőnyegén át.

Nincs megállás, ahogy hallottam, amint beszélsz, amit szólsz hozzám.
Nincs megállás,
mert nincs pihenés,
mert nincs part, amely szilárd lenne egy ilyen pihenésre.
Egy formát sem találsz itt, ami már, vagy még, a tiéd lehetne.
A lehetetlenbe vágtaal bele,
a mindenki által elkerült helyre tévedtél,
ide sodortattál, mert kihívtad, mert nem hitted, mert nem akartad tudni,
hogy mivel jár. Ha sem az ész, sem az ösztön nem tart fenn.

Milyen lesz az Én násza [8], ha nincs már semmije.
A belső hangok vendégserege szélnek eresztve.
Ennyi távozó
vendég társaságában, akik már évek óta elhelyezkedtek
foglalt, és megérdemelt helyükön.
Ki csak a szabadban, mint ki elhessegethető,
ki a folyosón, mint ki csak átutazó,

ki a társalgó foteljében, mint ki ismeri a dörgést,
ki a fürdőszoba tárgyi rétegeiben, az idegen törölközők bűvöletében,
s ki bent, mélyen az ágyba bújva és kidobhatatlanul.
Megmondtam, ez vagyok és kész!
Ő ilyen, mondják a távozók, és kész.
Ez, ő!

Így érkeztem, a hosszú fehér fal mentén [2],
át a kapun, át a medren, a gyomtól megittasulva.
Jöttem, lépkedtem, mint ki tudja, s akarja, sőt várják,
mint ki hazajön és hazaér ebben a nagy menésében [8].
Ez a haladás, ez a tudás,
ez a megismerés - örvendeztem,
ez a magabiztos, csalafinta, jelen idejű akarás,
ez a csábító, *csak azért is* feszítés és hajítás.

Át a falon,
lábam is alig érte a medret.
Át néhány zabolátlan gondolaton,
megélt, és képzelt tájakon. Végre, végre,
mondtam neked, igen nehéz út volt,
de eljutottam, idáig végre.
Végtére is itt vagyok.

És megérkeztem [3/a],
és ott voltam,
és nem lehetett már nem csinálni valamit.

Ülj mellé, mondtam magamnak.
Ülj mellé, mondták a társaim.
Ülj ide, mondtad, hogy válaszolj.

De milyen megérkezés ez,
milyen leülés, milyen mellé foglalás,
milyen tartózkodás lesz itt [8]?
Ennyi emberrel, ennyi kétes, bizonytalan pofával, hogy
a franc essen beléjük, hogy ide másztak a mindenféle odujukból,
hogy nem engedtek szabadon kószálni,
hogy egy lépést sem tehetek nélkülük

a magam örömére, a magam szakállára és felelősségére,
az összes változatommal ide kerültem és itt megrekedtem.
Ő ilyen, mondták.
Hang ki nem jött volna a torkomból.
Értelmes mondat el nem hagyta a száját.

Igen ezek, ezek itt mind!
A vendégeim,
a társaim,
a támasztékaim és hajításaim.

Nézd ezt a kis, zizegős-mozgós csupa jópofát,
vagy azt a fancsali képűt, s na és ott azt, háttal a többinek, vagy
a sértődöttet és duzzogót, a magas homlokút, a hibátlant
és a rossz szerkezetű, rozoga mogorvát!
Hogy elvinnének, elragadnának, és bent tartanának.
Még egy valóság,
nos, és ez,
vagy, a másik, miként teszik,
melyiket választja kérem,
csak nézzen körbe-körbe,
válogasson,
nézegesse bennük magát, mi illik jól,
mi egészítődik ki, mi tűnik, hogy össze, hogy szinte egymásnak,
hogy ki kellene találni, ha most épp rá nem találna.

Kit ültessük oda? Ki legyen a társad?
Ki szabadítson ki ebből a nagy áradásból, ebből a tavaszi zsongásból?
Ebből az elkeveredésből, ebből
az álomszírbel, közös borzogatásból,
hatvanhat hangya hatvanhat lépéséből
és nyekkenésből, a csudával határos,
de fölöttébb kétségesből. Ez az,
ki lehet innen jutni, vagy be lehet ide jutni?
Valóságismeret, -gyakorlat, -érezék.
Elkerülni, elfutni, elhajítani!
Felkerülni a listára, szédülni, dülöngélni, harapászni.
Kiharapni egyet a hatvanhatból, és nyekkenni,
hajladozni, szétomlani.

Homályoskodni és homályosodni.
Félreérthetőnek lenni.
Hogy mi végre, ki mellé, hogyan is,
de édes, de cuki, de jó! De
el sem kezdődött, de bele sem unhatunk,
hát mégis mi végre, hogy
ily hamar itt a vége?

Ülj mellé, mondtam, ülj oda, vedd a bátorságot,
helyezkedj el. Ülj le végre,
minek is ugrálnál, matatnál itt tovább,
minek lenne a további katatónia,
minek még a próbálkozás, zörgés, harácsolás, kikezdés,
befejezetlenség és hajkurászás.
Mondtam, akkor igen,
akkor ez lenne az, ez a kompánia, ez az előadás,
ez következik most!
(Bátortalanok, tapasztalatlanok, erőtlenek,
bizonytalanok, kérkedők - mondom, de
ezek ők, ők ilyenek.)

És úgy ültél, mint ki maga mellé ül [3/b].
És úgy tettem, mint ki más mellett foglal helyet.
Ültem, de tudtam, ki helyett vagy ott és én is mi helyett
ültem ide. Ki zavar majd tovább, föl a semmire, föl és tovább,
hogy nem ide, és nincs megérkezés, kis
csapatom szedjük újra a sátor fáját. Át a medren,
a földnyelven, a reggelen és a délutánon, át az
estén, a nyugtalan éjszakán [3], föl hajnalra, föl
a csábító kioltódásra föl, hogy zuhanni, zuhanni,
micsoda ernyedt bukfenc,
mert ez következik, mondtam,
nem lesz ez másként, kiáltottam,
megéreztem ezt jól előre,
hogy célozgatás, utalgatás, heverészás,
rögeszme, kibeszélés, csak tenni, tenni és haladni,
de nyugalom, mondtad, nem tenni nem haladni,
heverészni, s ne bukfenc, ne feszengés, ne,
ne, ne.

Ülj mellé!
Ülj mellé!
Bukfencművész.
Éhezés Éjszaka.
Egy kutya eltévedt hűsége.
Zavar. Rohamkés. Törökfürdő.
Férfiak a szobában [4/a]. Éhes képzelet.
Kis mosdás, hajnal, indulás.
Vadászat. Át a hagyományon, át a cserjésen,
át és föl és tovább, tovább barátaim!

Csak beszéltem és nézegettem. Már nem voltam kíváncsi,
már nem akartam, már nem nyereszkedtem, nem fontolgattam,
s nem tűnődtem az értelmén. Csak
túl, messzebb, tovább, föl, át, végig.
Végig magamhoz, mondtam.
Végig csak hozzád, mondtad.
Nincs céltévesztés.
Csak célzás van.

Már elindultam.
Már tudtam a leülés menetét,
az én privát pihenésem,
az én kis zugom,
menedékem, az én megszerkesztett, kivitelezett,
dokumentált privátumom [7/a].

Egy elektronra lettem figyelmes,
amint magabiztosan rója köreit a kapu anyagában.
A gyom zúgását hallgattam, merész
hangjait egy haszontalan növénynek.
Egy megengedhetetlen leülés közepette [3]
jól körbejártam, zsebre dugott kézzel füttyörésztem
a hosszú fehér fal mentén [2].
Mint konkrét egér, a konkrét macska elől.
Bele a közepébe, mert ki tudhatná, hogy
mellesleg, hogy megelőzőleg, hogy
mi is készítette így elő érkezését [1]?
Milyen várakozás, hanyatlás, botozás [, mondtam,
bár a botozás [1/a] szón magam is elcsodálkoztam.

Vissza az anyagba, vissza a klorofil gyárba,
a Nagy Űzembe. Ott a helyünk, ott
lesz zúdulás [3/c], mederelhagyás, belefelejtkezés,
értelem-adás. Adás a kereséssel szemben [3/b].
Ettől az adástól megnyugodtam.
A keresést, beláttam végre, nem illő dologként
berekesztem.
Hallgatóság.
Visszaesés [7].
És adás, mert a botozás gyámoltalan,
a keresés nem oda illő, a leülés mellé megy,
a part beszakad, ezért az adás, az odavetés,
a hullámok kénye kedvére,
(bár ez ellen tiltakoztam).
A történetekre figyelj, a formákra, a fentről
lecsurgó mértani szerkezetekre, erre az adásra.
Ez ő, igen ez ő lesz, az ő tiltakozása
minden olyan ellen, ami nem ő.
Fönt égi tűz. Bennünk hamu.
És mutatni kezdte és mondta.

Ajándéka ez az ősznek,
amikor végre torkára forr a nyárnak
a késő augusztusi hajnal.
Útjára indulhat a felszín,
hogy a gyors és kiszámíthatatlan támadásokat feladja.
Megtartalak, mint hullám a cseppjét,
ha távolra szakadt, de bátor ugrása visszaszivárogoz
és elmerül újra bennem.
Bent az áradat és kinn a nyugalom.
Vidd tovább!